

harctéren eseti képviselők helyein koszorukat helyezték el, az egész terem zsúfolásig megtelt képviselőkkel és érdeklődőkkel.

A kormány bevonulása után Clam Martinic miniszterelnök bejelentette a kormány kinevezését és megbízását a Reichsrat összehívására. Kormányelnöknek Fuchs Viktor bárót kéri meg, a ki kegyeletos szavakban emlékezett meg Ferenc József elhunytáról, majd mély gyászszal azolt a trónörökös meggyilkolásáról, a háborúról, az esetekről.

A kormánykésze után megválasztották elnöknek Grosz Gusztávot a német nemzeti párt elnökét a néhány felszólalás után az ülés d. u. 3 órakor véget ért.

A következő ülés június 5 én lesz.

Hivatalos ápolónői tanfolyam.

A magyar szent korona országainak Vörös-Kereszt egylete Nagyváradon ápolónőképző tanfolyamot tart fenn, melyeken hivatalos ápolónőket képez ki.

Az ápolónőképző tanfolyam július hó elején kezdődik és fél évig tart.

A tanfolyamra valláskülönbőség nélkül olyan 8 nő vétetik fel, aki a betegápolást hivatásszerűleg óhajti gyakorolni és erre testiileg és eszemileg alkalmasak.

A felvétel iránti folyamodványokat a folyamodó lakásának pontos megjelölésével a nagyváradai tanfolyamra dr. Fráter Imre kórházi igazgatófőorvosnál kell benyújtani, illetve oda postán beküldeni.

A beküldés határideje június 25 ike. Célszerű azonban már hetekkel előbb jelentkezni, hogy az esetben, ha a folyamodvány hiányosan volna felszerelve, a kérvényezőnek még módjában álljon a hiányt pótolni.

A folyamodványhoz eredetiben, vagy hitelesített másolatban a következő okiratokat kell mellékelni:

1. Az anyakönyvi kivonatot (keressetlél, születési bizonyítvány), a melyből kiviláglik, hogy a folyamodó 18. életévét már betöltötte, de 40 éves még el nem mult, mert 40 évesnél idősebb nők a tanfolyamon nem vehetnek részt.

2. Az illetékes közigazgatási hatóság (községi előjáróság, rendőrkapitány, kerületi előjáróság) által kiállított bizonyítványt a folyamodó családi és vagyoni viszonyairól és foglalkozásáról, valamint arról, hogy a folyamodó magyar állampolgár, magyar nyelven tökéletesen beszél, olvas és ír és hogy nyereségvágyból eredő büntett vagy vétség miatt büntetve nem volt, hivatalviselésre szóló büntetés hatálya alatt nem áll és erkölcsi tekintetben kifogás alá nem esik. A közigazgatási hatóság felkérendő, hogy ezt a bizonyítványt az itt leírt részletezés szerint állítsa ki.

3. Ugyanszen hatóság által a folyamodó erkölcsi viszonyairól kiállított erkölcsi bizonyítványt.

4. Közhatalosági orvos által kiállított bizonyítványt a folyamodó szellemi és testi egészségi állapotáról és arról, hogy himmlőltásban részesült e és ha részesült, mikor oltatott be. Az orvos felkérendő, hogy a bizonyítványt az itt leírt részletezés szerint állítsa ki, amennyiben pedig az orvos nem igazolható, hogy a himmlőltás mikor történt, igazolja azt, hogy a látható oltási hegek az oltás megtörténtét bizonyítják.

5. A végzett tanulmányokról szóló bizonyítványt. Megjegyezzük, hogy a folyamodók közül csak számíthatnak első sorban

felvételre, a kik a polgári iskolát, vagy legalább a 6 elemi osztályt elvégezték.

6. Amennyiben a folyamodó netalán kös vagy magánalkalmazásban állana, ebbeli magaviseletéről az alkalmazást adó által kiállított bizonyítványt.

7. Ha a folyamodó férjes nő, akkor férjének, ha kiskorú, akkor törvényes képviselőjének, (tehát anyjának, vagy gyámjának, gondnokának) írásban adott hiteles nyilatkozatát az iránt, hogy a folyamodó felvételét nem ellenzi a beleegyezék abba is, hogy az illető öt évig tartó szolgálatra kötelezze

magát. Ha a folyamodónak kiskorú gyermekei vannak, hivatalosan igazolandó, hogy gyermekeik eltarítása biztosítva van. A férjnek, anyjának, gyámjának vagy gondnoknak beleegyező nyilatkozata hitelesnek csak akkor tekinthető, ha azt valamely hatóság az aláírás bitelével láttamozta.

A beérkező folyamodványokat átvizsgálják és azokat a pályázókat, a kik szabályszerűen felszerelt folyamodványokat nyújtottak be, idejében értesítik arról, hogy mikor és hol jelentkezzenek a felvételi bizottság előtt.

Wekerle nyilatkozata a kihallgatásáról.

Budapest, május 30. (Saját tudósítónktól.) Wekerle kihallgatása után a következő nyilatkozatot tette:

— Kihallgatásom csupán informatív jellegű volt és a választójog és a gazdasági kiegyezés körül forgott. Döntés még nem történt. Este haza utazom.

Egy angol miniszter fontos küldetéssel Oroszországba utazott.

Budapest, május 30. (Saját tudósítónktól.) Hágából jelentik: A Reuter-ügynökség jelenti: Henderson miniszter fontos küldetéssel Oroszországba utazott.

Francia kiküldöttek fontos tanácskozás Londonban.

Budapest, május 30. (Saját tudósítónktól.) A Reuter-ügynökség jelenti: Ribot Cambot, Painleve és Foch, valamint ezeknek diplomáciai és katonai tanácsadói ma az angol hadikormányal fontos tanácskozást folytattak.

Orosz offenziva előtt?

Budapest, május 30. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: A Wolff ügynökség jelenti: A keleti fronton sok helyen tüzéségi tevékenység van. Boglanovtól délre erős orosz járőröket, akik állásunk ellen előrenyomulni igyekeztek, elűztünk. Egy ellenséges tüzelő támadásra erőteljesen válaszoltunk. Élénk volt a tüzelés továbbá Luck, Zlocov és Berezani környékén. A Kárpátokban viszonzottuk az ellenséges pusztító tüzelést. Az alsó Dunán május 29-ére virradó éjszaka élénk, ellenséges csónakok utján való felderítő tevékenységet tüzelésünkkel megakadályoztunk.

Olaszországban forradalomtól tartanak.

Budapest, május 30. (Saját tudósítónktól.) Luganóból jelentik: A svájci lapok arról írják, hogy Olaszországban forradalomtól félnek. Rómában tisenőlezer karabinierit vontak össze. A főváros védelmére arra az esetre, ha kitörne a forradalom.

Az angolok résztvesznek a stockholmi konferencián.

Budapest, május 30. (Saját tudósítónktól.) Londonból jelentik: Az angol munkástanács tagjai elhatározták, hogy a stockholmi konferenciára küldöttséget küldenek.

Japán és Amerika fegyverkezése.

Budapest, május 30. (Saját tudósítónktól.) Kopenhágából jelentik: Utro Rossij legutóbbi számában Japán és az Egyesült Államok fegyverkezési versengésével foglalkozik, amely szerinte már veszedelmes jellegűt ölt és a jövőbeli konfliktus csiráját hordja magában.

A japán felfegyverkezés a határok mentén igen nagyarányú és egészen bizonyosan nem Oroszország ellen irányul, bárha szándékosan olyan híreket terjesztenek, melyek azt a hitet akarják kelteni.

A legszentebb Szív hónapja.

Junius hónapot Jézus legszentebb Szívének eszteli az egyház. A Szent Szív ajtatoság tölti be ezt a hónapot, ez a legmodernebb ajtatoság, a XX. század ajtatosága, mely ebben a történelmi korszakban általánossá lett különösen a mióta megboldogult királyunk Jézus Szent Szívének ajánlotta fel az országot. Gróf Széchenyi Miklós megyés püspök legutóbb kiadott körlevelében apostoli szellemű szöveget intés híveivel a Szent Szív tiszteletéről, melyben egyesek közt ezeket mondja:

Nagy öröm tölti el keblemet, mert látom hogy az isteni Gondviselésről rám bízott nyáj, az egyházmegyéim területén élő szeretett híveim szívében egyre jobban meggyökeresedik a Jézus Szíve iránti ajtatoság.

Az idén sem mulasztatom el, hogy a junius hónapban gyakorlandó Jézus Szíve ajtatoságokra fel ne hívjam mindnyájunk fókuszolt figyelmét.

Nem csalódtunk, mint nem is lehetett, az édes Jézus végtelen hatalmas és végtelen irgalmas Szívében, amikor a háboru legviharosabb napjaiban b. e. felszentes urunkkal, I. Ferenc Józseffel együtt nagy hittel és bizalommal szeretett hazánkat s benne minden kincsünket a Szent Szívnek ajánlottuk fel és vele, az ő isteni szeretetével örök szövetséget kötöttünk.

Ha végig tekintünk az immár három éves háboru zajló hullámain és látjuk, hogy mennyire körülzárt bennünket vasgyűrűként majdnem az egész világ ellenszere: lehetetlen, hogy észre ne vegyük azt a magas fcs jelenséget is, hogy mily csudával határos dolgokat eszelekedett velünk az, aki ha talmas s akinek eszt az ő neve. Kijutott ugyan nekünk is a szenvedésből; elismerjük eleven hittel és alázatos értelemmel, hogy megsokasodott bűnünk miatt ez másképp nem is lehetett; gonoszságainkért megé demeltük Isten szerető látogatásait a osepások sulya alatt: — de minden vérzőn, minden könnyáradat, minden gyászoló fátyoltenger, minden nélkülösés és drágaság dacára is nem kell e repeső örömmel haladait zengedeznünk azért, hogy még életben vagyunk, hogy nem a mi földünk a duló csatak elpusztított mezeje, hogy családai tűzhelyeinket nem perzelték fel, hogy nem döntötték le templomainkat, oltárainkat, hogy a háboruval kapcsolatos döglates járványok és betegségek nem emész tettek meg, hogy őseink vérével megszentelt s az utódaik munkái szeretetével megőrzött drága hazánkat, Magyarországot nem darabolták fel, ami azt ellenségeink saját bevallott tervök szerint — ha sikerül — végre akarták hajítani. Sértetlen fényben ragyog Szent-István ősi koronája, dicső trónja, — a haza megmentve szabadságával, független ségével, jogaival! A világtörténelem legnagyobb csatáiban a Góliáthok óriási túlerővel összemérköztek a kis Dávidokkal s feltűnően kisebb seregeikkel — és győzött erodálatosan Dávid. Orvendhet a nemes honfi keble, de a katolikus hívő még inkább ujjongjon szíve örömezetével, mert hisz mit várható voltna a balsiker esetében a kath. egyház, a hívők milliója a francia, az olasz, a szakadár uralomtól, amely mindenkor üldözte a békét, Jézus országot, sőt a nyugat műveltsége jelölül az istentagadást vélsztotta; hisz a francia iskolákban még az Isten szent nevét sem szabad említeni.

A kiállott és még bekövetkezhető szenvedések dacára — ha még oly nagyok is azok — a honfi a honfi keblére borulhat, a katolikus a katolikus ölelheti és egymást vigasztalhatja: a legnagyobb, a végzetes szenvedéstől megkímélttünk. A mi legnagyobb kísérőségünk is a mi békessé gúnkre szolgált; a szíveinkben átérzett fájdalmak mértéke szerint az Ur vigasztalásai megörvendeztettek minket. Mert a remény

ellen is roménykedtünk mint őspánk, azért nem csalódtunk, megjutalmazott minket érdameink felett az édes Jézus végtelen hatalmas és végtelen irgalmas Szíve.

Igen ő, egyedül ő örökös nemzeti Nagyszonszonyunk, szűz Mária kegyes esede sésére.

Mert ha még egy kutatom is „a hadak esedélatos utjának“, a velünk gyakorolt tömérdek testi s lelki jótéteményeknek végső okát, másban nem találom meg azt, mint abban, hogy b. e. királyunk ő a nemzet ebben a hitetlen huszadik században országvilág előtt nagy hitvallomást tett le az Ur Isten színe előtt és a gonóviselésétl épen ezen idők bajaitak orvoslásra adott legbiztosabban ható, Öszenteliségeknek legeslegjobban tetsső általános mentő eszközhez nyult akkor, amikor leborulva Jézus Szíve előtt, annak nyitott sebében mint bevehetetlen fellegvárban elárkózt az országos felajánlás által. Mert az Isten fia, Jézus Krisztus megváltói Szíve iránti tisztelet Jézus akaratából erő és üdvösség ezen idők bajainak gyógyítására, az egyes, a család, a társadalom, az egyház és a haza, földi és égi boldogulásra most nevelt kiváló eszköz, amellyel a legbiztosabban, a legbőségesebben és a leghamarabb szabadulunk meg testi s lelki fogyatosságunktól és részeseülünk Isten adományában. Tanulmányoznunk kell ezt az ajtatoságot, megértenünk, akkor be is láthatjuk, hogy est az ajtatoságot az Isten most akarja tölteni, és tetszik neki most legjobban, most ehhez fűzi — hogy újból hangsúlyozzam — kegyelmeinek folyóitását a legbiztosabban, a legbőségesebben. Ezen meggyőződésünk szerint kell aztán eszelekednünk is, hogy mindmagunk buzgón gyakoroljuk ezen tiszteletet s mások a hírek őszintesége javára érdekében önfeláldozóan apostolkodjunk.

Tudjuk a történelemből, hogy felvak, városok, országok, egyházmegyéek hivatalos formában is sorra Jézus Szívének ajánlották fel magukat; tudjuk, hogy IX. Pius az egyetemes egyházat, XIII. Leo pedig az egész emberiséget a megváltó isteni szeretetbe, az áldott Szív nyitott sebébe helyezte. Felüthetett kinek-kinek, hogy a hólos és nagytapasztalatu agsátyán pápa, XIII. Leo az évezredesi felajánlást pápai kormányzása legkiválóbb tetteinek nyilvánította s hogy az utra induló XX. század homlokára helyezte Jézus szívet mint bélyegét, mint anyajegyet, legyen az Jézus Szíve százada. Mindenesetre feltűnő jelenségek kell tarisnunk azt is, hogy ezen világháboruban nagyhatalmak hitbevallást tesznek Jézus Szíve mellett, neki imádatlal meghódolnak, neki szentelik magokat, úgy mint azt b. e. Ferenc József és a központi hatalmak tényleg meg is tették. Ha a mező vírágát, a tengerpart homokaszorót, hajunk szárait a Gondviselés számon tartja, vajjon a Jézus Szíve tisztelet története a jelen időkig nem hordozza-e magán az isteni akarat és tetszés nyilvánvaló bélyegét?

Betűszedve látjuk az Üdvözítő szavait, amelyeket alázatos leányának b. Alsopque Margitnak bátorításul mondott, hogy ő uralkodni fog (Szíve tisztelete által) ellenségeit minden gyarkodása dacára. Hinnünk kell azt is, amit szintén kijelentett az Ur, hogy szent Szíve ajtatoságát épen ezen történelmi koroknak szánta, amelyekben mi élünk; hogy napjainkban ezen tisztelet gyakorlását leginkább kívánja tölteni; hogy ezen tiszteletben találjuk meg a mai emberiség beteg szíve minden sajtó sebére a gyógyító balszemet, mert az az ő isteni Szíve ezerjófú az emberi szív minden sekére; hogy ezen áhítat az isteni kegyelmek kimeríthetetlen kincsét nyújtják a jelenkorban a természet fölötti javakban annyira szegény lelkeknek.

Az isteni szívől várva a béke áldását, a következőket rendelem el.

Ahol Jézus Szent Szívének Társulata meg van, junius hó minden napján, minden plebánia templomban, Jézus Szíve ajtatoság tartandó.

Jézus Szent Szívének ünnepe vagy a róla következő vasárnap különös fénytel tartandó meg. Ezen a napon minden plebánia templomban az ünnepi szent misét esztességkítéssel mondják, alkalmas időben az Oltáriszentséggel kórmentet tartanak és buzgó imádságban kériék a Szent Szívtől a világ békéjének helyreállítását.

Nagyváradon az ünnepélyes kórmentet a váradoszi plebánia tartja vasárnap este fél 7 órakor.

Felhívom a tisztelendő lelkes urakat, hogy a Szent Szív Társulatot minden plebánia területén alakítsák meg, ahol a társulat meg van a Szent Szív szövetségben egyesítendő.

A József ezred üdvözlése.

Az ezred újabb dicsősége.

A már közel 3 éve duló világháboruban a nagyváradi 37. József gyalogezred már többször aranybatűkkel írta be nevét a háboru történetébe.

Vitézege, hősiessége elszántsága nem egyszer dicsőséget szerzett az egész magyar hadseregnek, amelyről a hivatalos jelentések is a legnagyobb elismeréssel emlékeztek meg.

Mintha a régi idők megújulnának. A csatározás dicsőségteljes napok elevenednek meg, hatványozott nagyságban a mostani háboru alatt az ezred történelmében.

A jelenleg pusztit hadjárat legtöbb magyar vérrrel áztatott csataterén: az olasz harctéren az utóbbi napokban ismét fényes haditényével tűnt ki a József ezred. Az olaszok tizenhét heves támadását verte vissza egy napon s még az nap háromszor intézett sikeres rohamot a nagy túlerőben lévő olaszok ellen. Est a híres magatartást a legnagyobb elismeréssel emeli ki a hivatalos harctéri jelentés.

Méltó büszkeséggel fogadtuk a József ezred dicsőségének elismerését.

Nagyvárad város tanácsa tegnap délelőtt tartott ülésén Rimler Károly polgármester az elismerés legmelegebb hangján emlékezett meg a József ezred ezen újabb fényes dicsőségéről s indítványozta, hogy Nagyvárad város közönsége nevében a városi tanács táviratban üdvözölje a hős ezredet.

Az üdvözölő táviratot tegnap el is küldték a József ezred parancsnokához az olasz harctérről.

TAVASZI SZEPLŐT

pár napi használat után eltűnt az arcáról a valódi

LISZKA VIZ

Eredeti üvegekben 2 korona 40 fillérért kapható a

Csillag gyógyszerárban

Zöldfa-utca.

* Elsőrendű hántott vargafa erdei métere huzak korona a Szent-eleni erdőben (Püspökfürdő felett) átvéve. Fautalványok Meriz János bőrkerekedésében, vagy a megbízottnál az erdőben

Papp Károly brassói honvédőrnagy meggyilkoltatása.

**Két oláh asszony árulta el. A vakaresti fegyházigazgató róm-
tette. Egy artistanő s egy fegyenc karjai közt halt meg az őrnagy.**

Bukarestből jelentik:

Egy magyar artistanő most közli Papp Károly brassói honvédőrnagy meggyilkoltatásának részleteit. Az artistanőt, miután a pincérből lett rendőrigazgató, Pansăescu elszedte ékszerait és pénzét, leosukták s elszállították a borzalmairól híres vakaresti fegyházba. A szenvedések elbeszélése így hangzik:

Zsufolva szorongtunk azok kis helyi ségekben. Másnap délelőtt lehajtottak bennünket az udvarra. Két fegyencöt kétkerakú talyigán egy nagy kondért húzott be oda. Valami undorító piszkos lé párolgott benne. A meleg lé láttára undorunkat legyőzve, tolongtunk a kondér köré. Az oláh fegyőrök azonban nagyokat röhögve köpdöstek a levesbe. Az éhes sereg kétségbeesetten undorral fordított hátat és inkább éhezve szenvedett tovább, de a bemocskolt ételből senki se evett. Másnap azonban már az éhség győzött az undor fölött és ott tülekedtünk — urinók és napszámos asszonyok vegyest — a kondér mellett és reszkette vártuk, hogy a szutykos kanállal megtöltsék a csajkáinkat. A fegyőrök pedig röhögve mondogatták, hogy mégis ssép töltünk, hogy az oláh kincstárnak megapóroltuk a tegnapi ebédet, pedig ma is csak a tegnapi kaptuk meg felmelegítve.

Egy napon egy beteg öreg urat szállítottak be a fegyházba. Magtúdtuk, hogy Papp Károly nyugalmazott honvédőrnagy.

Néhány nap múlva összehívták az őrnagy urat a fegyházigazgató előszobájában. Mikor engem bevezettek az előszobába, éppen öt szállították az igazgató elé. Csak éppen inteni tudtunk egymásnak és bezárult mögöttem a fegyházigazgató szobájának ajtaja.

Halálos kivallatás.

A vékony deszkasíjon át a vallatásnak minden szavát kihallottam. Így tudtam meg, hogy az őrnagy ellen az a vád, hogy mikor az oláh hadsereg Brassóba betört, két brassói oláh asszonynak, akik virágot vittek az oláh katonák elé, azt mondotta, hogy kötelek vigyének azoknak, az virágot. A két oláh asszony az oláh parancsnoknál feljelentette és az rögtön elfogatta.

Hallottam az öreg ur hangját:

— Én őfelségének a magyar királynak a tisztje vagyok az én ajkamat hazug szó soha nem hagyja el. Amit akkor mondtam, beismerem.

Tompa ütés szakította félbe a szavait, majd újra az öreg ur hangját hallottam:

— **Ne üss, bitang cigányfajzat, tudod, hogy magyar tiszt vagyok és fiaim a harctéren...**

Irtózatos püfölés fojtotta el az öreg ur szavait. Aztán egy zuhanás, néhány jaj-kiáltás és panaszos hörgés hallatszott.

Mint egy őrdűlt ugrottam el a mellettem álló fegyőr mellől. Belöktem az igazgató szobájának ajtaját és berontottam. Borsasztó látvány tárult szemem elé,

a szegény öreg ur várócsobában, mozdulatlanul fe-

küdt a földön.

Valósággal az eszemet veszítverohautam a fegyházigazgató felé, reákiáltva:

— **Aljas gyilkos!**

A fejemen ütést éreztem és lerogytam az öreg ur mellé

Mikor magamhoz tértem, a mozdulatlanul fekvő öreg ur mellett egy széles asztalon fekve találtam magamat. Feltápáskodtam és kémeleve néstem szét a homályos helyiségben.

Ghenovici, a fegyenc.

Egy fegyencruhás férfi lépett mellém és megsszóított oláhul:

— **Élész? Ugy látszik, az öreg is lélegzik még. Én Ghenovici vagyok. Gyógyezésem voltam. Sikkesztás miatt zártak el őt esztendőre. Most már vége felé jár a büntetésem ideje és én kezelem ezt a hullakamrárt és a gyógyszeraktárt. No megállj, majd lopok valami gyógyszert, amivel az öreg urat gyógyíthatjuk.**

Hát a hullakamrában vagyunk? Hát Oláhországban is vannak még becsületes jó emberek — a fegyház fenekén? Ezek voltak a gondolataim.

És Ghenovici, a fegyenc pár perc múlva hozta is a gyógyszereket.

Az ápolástól az őrnagy pár perc múlva felnyitotta a szemeit.

Fájdalmait súlyosbította a rettenetes láza. Folyton félrebeszált. A feleségét hívta és a fiait. Haza akart menni. Néha nagy erőlködéssel felült, míg tudtuk Ghenoviccsal visszatarítani.

— **Tífusz!** — **ugta Ghenovici.**

Három napig hadoklott szegény, drága, jó őrnagy ur, Ghenovici jóindulatából én ott maradhattam mellette. Egem is kívánt már a lész.

Pap Károly halála.

Harmadnapon az öreg ur fájdalmasan nyögött. Csak összefüggéstelen szavak jöttek az ajkaira, aztán egy nagyot hördült és a karjaimba bukott. Meghalt. Irigyen néztem a mosolygó arcú halottat. Bizonyára megáldotta, hogy es az aljas nemzet meg fog bűnhődni gyalázatosságáért.

Engem aztán tífuszos lázzal vittek a halott mellől a fegyház kórházába.

Mikor a kórházból visszakérültem fogolytársaim közé, halottam, hogy szegény őrnagy ur holttestét felboncolva három héttig hagyták heverni a hullakamrába temetetlenül.

Nemsokára a Calea Victoriei-n nagy megdöbbenéssel bámult a közönség egy menetet, négy magyar tábori esendőr között lépegetett hátrakötött kezekkel egy elegáns ur.

— A vakaresti i fegyház volt igazgatója — magyarásza egy határrendőrségi tisztviselő — itt bujkált Bukaresztben, tegnap sikerült elfognunk. Egy hetvenéves nyugalmazott magyar honvédőrnagyot, aki az igazgatása alatt állott fegyházban volt internálva, sajátkezüleg vert agyon. Szállítottuk Kolozsvárra, ahol már várja az ítéletet a két brassói oláh asszony is, akik a honvédőrnagyot az oláh hadsereg kezére adták.

Tehát „van még bosszu a föld fellett s áll a villamos ég!”

Előkészületek az áldozatkézség szobrának leleplezésére.

**Cziffra Kálmán főispán
képviseli a királyt. —
Szurmay Sándor levele.**

A Nemzeti Áldozatkézség nagyváradi szobrának leleplezési rendkívül nagyarányúnak és fényesnek ígérkezik. Ófelség a király tegnap a kabinetiroda útján megbízta dr. Cziffra Kálmán főispánt képviselővel és érelemezést 500 koronával váltotta meg. Azonkívül számos előkelőség jelentette be elfogvételét a nagyváradi háborus ünnepre. Szurmay Sándor honvédelmi miniszter, aki elfoglaltsága miatt nem jelenhet meg a szoborleleplezésen, a következő levelet írtotta a szobor bizottsághoz:

**A Biharvármegyei és Nagyváradi Áldozatkézség Szobor Végrehajtó Bizottságának
Nagyvárad.**

Hálattal szívvel mondok köszönetet megtisztelő s nagyrabecsült elhatározásukért, amellyel a hősi halált halt nagyváradi és biharmegyei katonák árvái és özvegyei javára emelendő szobor leleplezésének ünnepejére meghívni méltóztattak.

Szívem egész melegevel üdvözölöm az igen tisztelt bizottság nemes mosalmát, amellyel le akarják róni a hazafias köteleesség, testvéri szeretet és emberi könyörületesség adóját azokkal a hős bihari katonákkal szemben, akik küzdő oroszlanként, minden veszéllyel dacolva, utolsó lehetőkükig hűsen kitartottak a magyar haza szent földjének védelmezésében.

Mindig szeretettel, örömmel a hálával fogok gondolni azon felejtethetetlenül szép és kellemes napokra, amelyet városuk falai között eltölthettem s így kétkezessen fáj, hogy rendkívüli nagy lekötöttségem és elfoglaltságom nem engedti meg, hogy ezen lélekemelő, hazafias ünnepen személyesen is résztvehessek. Legyenek azonban meggyőződve, hogy lelkemben önökkel fogok ünnepelni.

Fogadja az igen tisztelt végrehajtó bizottság őszinte tiszteletem nyilvánítását.
Budapest, 1917. évi május hó 25. én.

Szurmay,

m. kir. honvédelmi miniszter.

Pütkös vasárnap Nagyvárad kereskedőit értekezletre hívta össze az áldozatkézség szobrának ügyében Rimler Károly polgármester, aki megnyitó beszédben rámutatott, hogy az állam egyedül nem bírja majd a terheket, amlyeket a háboru özvegyei és árváinak ellátása róna rá. Nagyváradi kereskedői eddigi tevékenységükhöz méltóan fognak eljárni bizonyára az Áldozatkézség szobrának akciójában is.

Antal Sándor, a szoborbizottság titkára indítványára kimondták, hogy bizottságot alakítsanak, amely Nagyvárad összes kereskedőit meglatogatva, adakozásra szólítja föl őket és ezek képessége szerint szadí tölük az adományokat. E bizottság tagjai lesznek: Weintraub Mór, Weiss Mór, Csörgédy Jeremiás, Tátray Sándor, Galberg Manó, Löttnér Márton, Aranyi Albert, Freund Lajos, Weiss J. Miksa. Valamenny-

nyien a legbuzgóbb munkát ajánlották fel. A helyesínen asonnal megkezdődtek az akciók is. Morgenstern Ferenc pék neje emlékére 100 koronát adott, Galberg Manó 500 koronát, kifejtve, hogy a legdrágábbat — hős fiát — már a hazának adta, Bognár Sándor 500, Reichard Dezső 200, Freifeld Mór és neje, Winter Károly és neje 100 — 100, Fuchs Jakab 50 koronát adott.

Mikor a bolt előtt tolongnak.

Tegnap délután 3 órakor nagy riadalom volt a Szent János utcai városi tisztifületnél. Egy idősebb urinő, a nagy sokadalomban rosszul lett, s elájult. Mikor nagy nehezen magához tört és a Sziliget-utóan lévő lakására haza vándorolt, újból összeesett, úgy hogy a mentőknek kellett beállítani a kórházba.

Beöthy Kálmán rendőrtisztviselő hallgatta ki a kórházban az eszméletre térő nőt, aki ösv. Platt Andrásnének nevezte magát. Az 58 éves beteges asszony elmondta, hogy a nagy melegben már délután 2 óra óta ácsorgott a lisztes bolt előtt, hogy bejuthasson. Mikor 3 órakor az üzletet kinyitották, az egybegyűlt nagy sokadalom nagy zajjal megindult, mindenki legelőnek akart bejutni.

A tömeg Plattát magával ragadta és összezorította, úgy hogy eszméletlenül rogyott össze. Mikor kitudott szabadulni az embergomolygóból, haza vándorolt és otthon le akarta vetni ruháit, ismét elvesztette eszméletét, amelyet csak a kórházban nyert vissza.

Komolyabb baja nem történt, úgy hogy pár napon belül kibocsátják a kórházból. Az esetet csupán az üzlet előtt a még most is divó tolongás jellemzése képen adjuk közre. Úgy látszik, hogy rendőrré még most is szükség volna a városi üzleteknél.

A biciklis betyárok.

A drága és előkelő bicikli-sportból olcsó és demokratikus közlekedési eszköz lett s ma már boltiszolgák, táviratkézbőlítők és iparosítók száguldának rajta végig az utcákon. Éretlen suhancok, sülde iparosítók és vásott diákok valóságos betyárkodást folytatnak a biciklin.

Különösen az esti órákban és vasárnapokon, mikor ráérnek. Mind ott, ahol legtöbben járnak, hajszolják egymást. A mellékutak valamelyikéből előrohan egy nekivadult biciklis suhanc s nem törődve az emberek ijedezésével, rohogva tovább surran.

A város kevésszámú üdülőhelyén, a parkokban és sétányokon sincs nyugta a gyalogjáró embernek. Az Ezerévi-Elnektéren és a Bunyitay-ligetben nemcsak her nyó és szunyogot talál, hanem a veszettül kergető biciklisták meglepetésszerű megrohanásainak is ki van téve. Külön gyakorló és sportoló helynek választották ki a Rhédey-kerület és a Bunyitay-ligetet, de a Schlauchteret is s ha nem is gácsolnak el csak gyermekket, a nesztelen elsurranással vagy a veszett rácsongatással mindig okoznak olyan ijedelmet a gyermekek és sétálók között, mely a friss levegő élvezetével aligha ér

fel. A gyermekek pedig folytonos életvesztésben vannak.

A minap a közönség lefogott egy ilyen száguldó biciklibet. Kiderült, hogy rendőrségi alkalmazott. Nem hallottuk, hogy megbüntették volna, pedig felírta a rendőr *pro forma*.

Most, hogy katonai rendőrségünk is van, meg lehetne fékezni ezeket a biciklis betyárokat. Hol van a számosás kötelezettsége? Sehol. Úgy látszik, végül a közönség maga fog a bicikli kerekei közé dobott bottal leszerelni egy pár ilyen száguldó fiert, hogy elmenjen a kedve a sétálók testi épségének veszélyeztetésétől.

Galíciaiak a hűvöshen.

Már nagyon vidáman és otthonosan voltak Nagyváradon a derék galiciánerek. Az idősebbek csoportosan lepték el a sétatereket, egy társaság volt minden pad s otthonosan a fübe helyezték a padokat, az ifjuság letelepedett a füre s nyugodtan táplálkozta és játszottak, akinek jól esett, tépte a bokrot, faragta a fát, amelybe szivet vagy mögön dovedet vésett. — Távozásuk után zsiros papirdarabok borították a parkot s ahol iskolát játszott a zsonge fiatalság, ott elsürgült a fű. Ugyan otthon voltak, övék volt a lég, a zöld fű, a sétány, amelyen a szép zsargon hangjai csendültek felénk estenden, mikor az öregebbek is kísértáltak egy kis vitára. Egyébként teljes szabadsággal enyelegtek és szellemeskedtek a romlott *jiddisch*-nyelven, de oly hangosan, hogy ahol Chajom Nachmann Bialik költeményét harsogta ével teljes orrhangan a szerelmes ifju, onnan el kellett költözni az ép fülű és izlésű sétálóknak.

Mi történt, mi nem, pár nap óta csöndes a lég, virul a határ. Elmentek vagy elvitték őket Kolozsvárra, nem tudjuk. Annyit olvassunk egy kolozsvári lapban, hogy ott eljárás folyik katonaszabadditási ügyekben s a katonai ügyosztály személyzetét felcserélték. Lehet, odautaztak a mi vendégeink, arany óraláncukkal, sok gyerekükkel, hangos beszédükkel s kellemetlen zsargonjukkal. A parkokat most átvették a rendes pusztítók, az ágtördelők, lombtépők, akik *fák napját* tartanak mindennap s nagyon ki nem állhatják az új konkurrenset, akik a hűvöshől a hűvöstre kerültek.

IZSÁK LIDIA
elsőrendű fűzőszalon

Nagyváradi
Nagy Sándor-u. l.

Park-szálloda
előtében.

Fűzőket a legelső divat szerint 2 óra alatt elkészítünk, késs fűzőkben egyenes tartók, melltartók és háskötőkben nagy választék. Fűzőket választás végett vidékra is küldünk, tisztításokat és javításokat pontosan elkészítünk. Sziligetű ruhák és művésznőknek egyedüli szállítója.

Telefon: 11-53.

* **Könnyű, hurut, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatású szer a Farkas-féle hurut szelvény. Ára 1-20 kor. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagy-várad, Rákóczi-ut 7/B. Tejkonzerv is kapható.**

HÍREK

* **A májusi ájtatosság utolsó napja.** Ma, a Szűz Mária tiszteltetésére szentelt május hónap utolsó napján lesz a májusi ájtatosság utolsó napja. A váradozasi plebánia templomban este fél 7 kor lesz a befejező ájtatosság, amelyen Imrik S. Zoltán o. kanonok, plebános mond szentbeszédet, utána litánia lesz teljes segédlettel. Az újvárosi Szent László templomban este 7 órakor lesz az utolsó májusi ájtatosság, melyen dr. Lestyán Endre tartja a szentbeszédet és a litániát. A váradozasi plebánia templomban este 6 órakor lesz a befejező ájtatosság, melyet Halász Gyula plebános tart.

* **Miniszteri rendelet a tisztviselők és díjnokok ruhabszerzési segélyéről.** A hivatalos lap közli a minisztérium rendeletét, amely kiutalja az állami, vármegyei és más közszolgálati alkalmazottak ruhabszerzési segélyét. És pedig a tisztviselők, tanítók, tanítónők, gyakornokok stb. 500 K-t, kezelők, kezelőnők, díjnokok, óvónők stb. 300 K-t, altestek, szolgák és napibéresek 200 K-t. Az a körülmény, hogy ideiglenes vagy végleges minőségben van valaki alkalmazva, nincs befolyással a segély kiutalására, nincs befolyással a segély kiutalására, díjnokoknál, napidíjasoknál és napibéresknél azonban legalább 6 hónapi kinevezési idő szükséges. A ruhabszerzési segélyt csak azok kaphatják, akik az 1916. XXV. törvények alapján háborús segélyben részesülnek. A városi és községi alkalmazottaknál a segély összegét a belügyminiszter állapítja meg és pedig a fenti összegeket véve tekintetbe, azonban abból a városok által esetleg kiutalt vagy kiutalandó háborús segély évi összege levonandó. Azonkívül minden állami stb. alkalmazott a családi pótlék szerint változó külön szerzési segélyt kap a fenti összegeken kívül.

* **Korai kánikula.** Két nap óta 28 fokot mutat délelben a hőmérő s a nap forrósága parzeselő. A napkurát megkezdették még azok is, akik június 8-ika előtt a barnársülés isgató proccszpusát nem merték programjukba felvenni. Hogy is ne, hiszen a „zöld áradás” még nem mult el, az az áradás, amely a fák virágása és a fűvek lekasálása közben szokta felduzzasztani a folyóvizet, mint a láz az ütőeréket. Ez azonban csak álom, volt valamikor ilyenféle szokása az időnek, az időjárásnak, áradt, mert esett. Most se nem esik, se nem árad, ez az idő csak fürdésre jó s est a gyerek-sereg harsannával is fogadta. Felölttek ugyan hol fürdhetnének? Legfeljebb usznak a verejtékben és az aggodalomban.

* **A missiótársulati leányklub** ma délután 6 órakor énekpróbát tart a szokott helyen.

* **Felozlatják az erdélyi menekültek tápállomásait.** Az erdélyi vasutvonalak főbb gőspontjain a kormány az erdélyi menekültek ellátására tápállomásokat rendezett be, ahol az uton lévő menekültek élelemmel és utazólával láthatják el magukat. Minthogy június 6 ig beszárolag valamennyi erdélyi menekült ismét visszatér elhagyott otthonába, a kormány elrendelte, hogy a menekültek tápállomásait június 6-án szüntessék be.

* Az új ezamosujvári püspök.

A hivatalos lap legközelebb fogja közölni azt a legfelsőbb kérésiratot, a mely szerint Károly király Hosszu Gyula dr. lugosi teológiai tanárt a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére ezamosujvári görög-katholikus püspökké nevezte ki. A királyi kérésirat Bádénben kelt és év március 3-án.

As új püspök 32 éves, Kolozsvarosban Nagynyilason született. Unokatestje Hosszu Vasul volt ezamosujvári püspöknek, a kinek most az örökösé lép. Elemi és a gimnázium első osztályait Szászrégenben és Marosvásárhelyen végezte, a gimnázium felső osztályait pedig Balázsfalván. Érettségi vizsgálatán Rómába került, a Propaganda Fide intézetbe. Itt filozófiát, majd teológiai doktorátust szerzett. 1910-ben mint újságíró Hosszu Vasul püspök udvarába került, a hol mindjárt az első évben szentszéki aljegyző, a következő évben, 1911-ben pedig szentszéki jegyző és püspöki titkár lett. 1913-ban teológiai tanár lett a lugosi görög-katholikus papnevelő intézetben. Az új püspök eddigi tevékenysége leginkább egyházi adminisztrációs ügyekben tűnt ki. Hosszu Vasul püspök betegeskedése és Lugosról Szamosujvárra történt áthelyezése után mindaddig, a míg a lugosi egyházmegye visszatért Frenau Valér dr. püspök vette át Hosszu Gyula az egyházmegye ügyeit maga intézte, mint az egyházmegyei iroda igazgatója. A háború kitörése óta Bécsben működik mint katonatisztkész és már több kitüntetésben volt része.

* A képtalan a gyöngyösiéért és az Aldozatkésség szobrára.

A nagyváradi ist. szent. képtalan a gyöngyösi tőzvesz károsultjai javára 1000 koronát, a nagyváradi Aldozatkésség szobrára 500 koronát adományozott.

* **Katonai kitüntetések.** A hivatalos lap közli, hogy a király Koch Richárd 101. gyalogezredbeli tart. főhadnagyot a katonai érdemkereszt hádiéreméért III. osztályával tüntette ki. Ujón legfelső dícsérelésben részesült Pankács Béla dr. 101. gyalogezredbeli tart. hadnagy, legfelső dícsérelés mellett kitüntetés Mudin István 101. gyalogezredbeli tart. hadnagy és Fekete Ferenc dr. 37. gyalogezredbeli tart. főhadnagy. Ugyanezen legfelső dícsérelésben részesült Gyurkovits Béla 4. honvéd gyalogezredhez beosztott tart. hadnagy.

* **A király a magyar mérnökökért.** Magyarország mérnökegyesületek a Mérnök- és Építész-Egylet és a magánmérnökök Országos Szövetsége kezdeményezésére, június havában Országos Mérnökgyűlés megtartását határozták el. Az országos gyűlésnek az a célja, hogy a mérnökségnek mintegy félszázados kívánságát, a mérnöki kamara felállítását ünnepélyesen kérje és sürgessse. A magyar mérnöki és építési karnak az a jogos kívánsága különös súlyt nyert az által, hogy a király maga vállalja el ennek az országos gyűlésnek védnökségét. A mérnökök és építészek címe és munkaköre nálunk nincs törvényesen rendezve. A cím kérdésén kívül azonban a mérnöki és építési gyakorlat is szabályozást igényel. A mérnökgyűlés előreláthatóan még június havában lesz.

* **Marosi Endre gyászja.** Mély gyász érte Marosi Endre járásbíró a nagyváradividéki kir. járásbírók kiváló vezető járásbíráját: nővére, Martinek Mária tegnap délelőtt háromnegyed 11 órakor hosszas szenvedés után, életének 48. évében meghalt. Temetése holnap, június 1-én délután 3 órakor lesz a Szentpéteri utca 1. sz. gyász-

házból. Az elhunytat kiterjdt cselád gyászolja.

* **Uj hivatalos órebeosztás a városban.** Nagyvárad város tanácsa tegnap tartott ülésén foglalkozott a hivatalos órák beosztásával. Elhatározta a tanács, hogy holnaptól, június 1-től megszűnteti az eddigi, reggel fél 8 órától délután fél 2 óráig tartó hivatalos órákat és délelőtt és délutánra osztotta be. Holnap, péntektől tehát a tisztviselők részére délelőtt 9 órától 12-ig és délután 3-tól fél 6-ig; a segéd és kezelő személyzet részére pedig délelőtt fél 9 órától 12-ig, délután fél 3 órától fél 6-ig. — A városi tanács ezúttal tehát ismét kétféle hivatalos órákat állapított meg. Külön a tisztviselők és külön a személyzet részére. Erre nincs példa sem az állami, sem a megyei vagy közhivatalban s bizony egy csppet sem illik bele a mai helyes gondolkodásba.

* **Helyreigazítás.** Felkérteünk a következő sorok közlésére: Tekintetes Szerkesztő ur! B. lapjuk f. hó 30-iki számában megjelent „Balsiker a Félixfürdő uszodájánál” című közlemény nem fejt a valóságot. Nem kívánok polemizálni a cikkíró ural, csak az igazságot akarom leközölni. A tény ugyanis az, hogy mint a cikk közölte, a Félixfürdő új, modern uszodájának megnyitására vasárnap nagy közönség gyűlt össze és tömegesen vette igénybe a zavartalanul üzembe helyezett uszodát. Hiteles adatok szerint az első napon 300, a második napon, hétfőn 400 vendég fürdött meg kellemesen az új uszodában és azóta is minden nap sok az uszodavendég. A víz hőmérsékletén 22—23° Celsius, szabad fürdőre legalkalmasabb — kellemesen langyos. Ez az igazság. Helyreigazító soraim közlését köszi önére vagyok kiváló tisztelettel. Nagyvárad, 1917 május 30. Reigl Ernő a Félixfürdő bérletje.

* **A fa- és szénkészletek bejelentése.** A hivatalos lap mai száma kormányrendeletet közöl, amely szerint a fa- és szénkészletet június 30-ig be kell jelenteni. Június 15-től kezdve csak a fűrésztelítő hivatal útján lehet forgalomba hozni a készleteket.

* **Mindig kevesebb a dohány.** A dohánymenyiség, amelyet a város fogyasztására a nagyváradnak kiutaltak, mindig egyre kevesebb lesz. Csak a múltkoriban ituk meg, hogy a dohánykvantumot lecsökkentették, most újra redukálták a dohányárúdnak kiutalt mennyiséget. Az elmúlt héten ismét 25 százalékkal kevesebb dohányt kaphattak a kiskereskedők, mert a nagyvárad is kevés árut kapott, ugy hogy Lindenbaum nagyváradés is kénytelen volt a kiosztott kvantumot csökkenteni. Az emberek nehezen nyugodnak bele, hogy elvonják tőlük a megszokott fűtőanyagot, de hát ezen egyelőre nem lehet segíteni.

* **Az Aldozatkésség szobrára.** Hazafias kötelességek híven színt a társadalom létróni az elesett hősök özvegyei és árvaival szemben való kötelességét és az adakozások a június 17-én felállítandó szobor javára tömegesen érkeznek a polgármesteri hivatalba. A következő adományok folytatók be:

Fodor István 10, Deutsch A. J. 20, Berger Dezső és neje 10, Nagy Márton fűszergabiró gyűjtése 744, Tarpeleán Dezső vaskóhi fűszergabiró gyűjtése 217, Husz József 6, Bonnyák Gergelyné 10, Szép Bálint 4, Wallerstein Dánielné 10, Tüdőszanatorium tisztikara és legénysége 67, Frankó Endre vaskóhi fűszergabiró gyűjtése 60, Czinczár József 50 Ref. tanítóképző intézet tanári kara 32, Hungária céggyár r. t. 400, Polgári takarékpénztár 250, Fischer Erőgyes és

neje 20, Bátori János 10 a nagyváradi m. kir. 4. h. gy. e. pótzászlójának tisztikara és legénysége 5100 koronv.

* **Nincs denaturált szesz.** Napok óta nem gyuladnak fel a gyorsforralók, a kereskedők hidegen mondják a vevőknek:

— Nincs kérem szesz.

Nincs denaturált szesz sehol az ételekben, de nincs a gyárakban sem. Lőblé László dr. Moskovits Mór és fia gyárakban nem denaturáltak, mert nem kaptak kukorikát s nem készült szesz e célra. Így a háztartásokban fával kell tüzelni, ha tejet akar felforralni a családanya. Hogy mi van a garzonemberekkel s a gyorsforralókkal? Nyugalomba mentek a snalliderek gárdái-
kal együtt.

* **Ongyilkosság és öngyilkos kísérletek.** Berekbőszörményben jelentett tudósítók: Balogh Lajos 60 éves földműves régóta betegeskedett. Tegnap délután a lakásán felakasztotta magát és meghalt. — Balogh Zsigmond 63 éves gazdálkodó tegnap délután a vízbe ugrott. Észrevették és kihozták. Eseméltelen állapotban a lakására szállították. Asztal akart öngyilkosolni, mert felesége, akit nemrégiben operáltak, meghalt, fiát pedig katonának vitték. — Tegnap délelőtt Lévy Mihály 65 éves földműves öngyilkossági szándékkal a kutba ugrott és észrevették és kihozták. Véletlenül a községben tartózkodó járásorvos, Braun Illés dr. felélesztette az öngyilkosjelöltet, akit hazavitték.

* **Megbízható újságkihordónót keres a Tiszántúl kiadóhivatala, azonnali belépésre.**

* **A Liszka víz segít a tavaszi szeplő ellen.** Bővebbet a hirdetésben.

* **Gyönyörű rózsák erre a nőlegesebb díszre.** Az első ránc a szép asszony első igazi bánata. Adjunk tehát neki módot, hogy eltüntethesse. Elég ha a megbecsülhetetlen Y-PO krém és szappant használja, melytől a bőr visszanyeri ruganyosságát eltünteti a ráncokat, szeplőket, miteszereket, májfoltokat, pattanásokat és bőr vörösséget. Kapható: Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut. 7/B. Rimandóczy-palota.

* **Felkészítve BOKSIN biztos szappan.** Ára 1 korona 80 fillér. Kapható kiskereskedő Farkas István „Apolló” drogeriájában Rákóczi-ut. 7/B.

* **A Püspök fürdőben** hétfőn délelőtt a kápolna és vedőpó közötti asztaloknál elveszett egy szürke vadmacska-bőr. Becsületos megtaláló kéri, hogy a kiadóba beadni, hol illő jutalomban részesül.

* **„Korona szappan-por.”** Nem kell szappan, sem szóda, sem mosópor. Hőfehérre mos, a ruhának nem árt, minden szomszágon a törvényeséhi vegyszertelenséget. Egy félkilós doboz ára 25 kgr. ruhára 1 korona. Egyedüli főraktár: Farkas István „Apolló drogeria” Nagyvárad. Telefon 13—05.

* **Eladó** Bethlen és Kaszárnya utca sarán egy italméréssel ellátott üzletház előnyös fizetési feltételekkel. Általános Takarékpénztár r. t. Nagyvárad, Bémer-tér 2.

* **Zongora** pianino alapos javítását, hangolást juiányos áron vállalok. Rákóczi-ut. 22 sz. alatti udvarban balra. Relics János.

* **Több darab föld** a város belterületén előnyös fizetési feltételekkel eladó. Általános Takarékpénztár r. t. Nagyvárad, Bémer-tér.

* **Butorozott szobák** rövidebb hosszabb időre a Zöldfa-épületben kiadók. Felvilágosítással szolgál a szobakezelő (Zöldfa-épület.)

Igazságszolgáltatás.

Megszűnt a táblai titkári állás.

Tegnap számunkban ilyen cím alatt téves információ alapján és asonfelül az éjszakai gyors munkában némi „elírásal” megkezdett közlemény jelent meg arról, hogy a táblai titkári állásokat megszüntetik. Ez a híradás — mint értesültünk — nem felel meg a valóságnak. A táblai titkári állást törvény szerűen és így azt miniszteri rendelettel meg sem lehet szüntetni. Táblai elnöki titkárrá kiváló tehetségű és szorgalmu törvényszéki bírákat neveznek ki, akik azt az előléptetést ugyancsak megérdemlik. Az állás megszüntetéséről tehát szó sincs. Most Nagyváradon dr Patzkó Antal törvényszéki bírót tanácsjegyzővé nevezték ki a kir. táblához, de az elnöki titkári helyre és a titkári teendők végzésével megbízva, elnöki titkárrá való formális kinevezése később fog bekövetkezni. Dr Patzkó Antal egyike a törvényszéki legképzettebb, legalaposabb tudásu bírónak, akinek előléptetése jogáskörökben osztatlan örömet kellett.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Csütörtök: Csárdáskirálynő (dr Tóth Kalmárné fellépte.)
Péntek: Csárdáskirálynő.
Szombat délután: Mozikirály.
Szombat este: Igól diákok.
Vasárnap délután: Gólem.
Vasárnap este: Tatárjárás.

Swärdröm Walburga vendégjátékai.

— Három a kislány. — Hoffmann meséi. —

A vendégaszerepléseknek abban a hosszú sorában, amelyet a színház vezetősége az utóvadra ígért, az első helyet Swärdröm Walburga, a világhírű dán énekművésznő foglalja el, aki a jövő hét folyamán három napig: hétfőn, kedden és szerdán vendégaszereplést a Szigligeti színházban. Swärdröm Walburga vendégaszereplése két első napján a Három a kislány Médijé énekli és kérésre, hogy a világhírű művésznő klasszikus énektudásával, pompásan érvényesül interpretálásában a finom Schubert zené.

Swärdröm Walburga azonban ezenkívül igen kedves meglepetést is hoz a nagyváradai közönség számára, amennyiben Médijé szövegét magyarul fogja énekelni. A művésznő ezzel a magyarok iránt tanúsított meleg rokonszenvével óriási hatást kellett Budapesten és máltán a legkedveltebb órációk központjává lett.

Nagyvárad vendégaszereplésének harmadik estjén Swärdröm Walburga Hoffmann meséi hármass szerepét énekl.

A színház vezetősége már most felhívja a közönség szíves figyelmét arra, hogy a Swärdröm estekre a jegyárutást a színházi pénztár a hét szombatján július hó 2-án teszi meg.

Délutáni előadások. Szombaton délután a Gólemet, a prágai Gethő legendás történetét tűze műsora a színház. Vasárnap délután a Mozikirály kerül színpadra, abban a szereposztásban, amelyben az a kedvelt darab most legutóbb reprízra került színpadra.

Főszereplő:

Felelős szerkesztő:

Dr. KRÖGER ALADÁR | Dr. PAPP KÁROLY

Nagyvárad Városi Vasut R. T.

Meghívás

a Nagyvárad Városi Vasut Részvénytársaság részvényesünk 1917. évi június 14-én délelőtt 9 órakor Nagyváradon a társaság hivatalos helyiségében (Vár-tér 2. sz.) tartandó

rendes évi közgyűlésére.

Napirend:

1. Az igazgatóság jelentése az 1916 évi üzletéről és indítványai a mérleg, mérő számadatok, tartalek és osztalék tárgyában.
2. A felügyelőbizottság jelentése az igazgatóságtól előterjesztett számadatokról és a mérlegről, valamint a nyereség felosztását tárgyazó indítványának megvitatásáról.
3. Az előző tárgyak és az igazgatóságtól és felügyelőbizottságtól kért felmentvény iránti határozathozatal.
4. Igazgatóság választása.
5. Felügyelőbizottság választása.
6. A felügyelőbizottság tiszteletdíjának megállapítása.

Nagyvárad, 1917. évi május hó 24-én.

Az igazgatóság.

A részvényes, aki jogait személyesen vagy megbízottja útján kívánja a közgyűlésen gyakorolni, tartozik részvényeit, illetőleg élvezeti jegyeit a nem esedékes szelvényekkel együtt a közgyűlés napját megelőző 8 nappal Nagyváradon, a társaság pénztáránál (Vár tér, 2. sz.) vagy Budapesten a Magyar Vasuti Forgalmi R. T. nál (V. Sas-u. 1. sz.) letenni. A részvényest a közgyűlésen 20—20 letett részvény, illetőleg élvezeti jegy után 1—1 szavazat illeti meg.

Mérleg. Vagyoni: Vastépitési számla: 4.647.200 K. Új beruházások számla: 145.885.28 K. Anyagszámla: 102.476.50 K. Tartalékalap értékpapirjai: 92.200 K. Nyugdíjalap értékpapirjai: 95.455 K. Dr. Barkovits Ferenc által értékpapirjai: 970 K. Értékpapírok: 118.955 K. Pénztári és raktári készletek: 185.694.73 K. Letett biztosítékok: 9.950 K. Félék által letett biztosítékok: 97.500 K. Adások: 874.116.57 K. Összesen: 6.370.403.08 K.

Tőke: Részvénytőke számla: 3.577.200 K. Elsőbbségi kötvények számla: 993.400 K. Kisorolt elsőbbségi kötvények: 73.600 K. Részvénytőke törlesztési tartalék: 108.600 K. Beruházási tartalékalap: 106.260.11 K. Tartalékalap: 9.756.56 K. Értékesítői és segélyalap: 114.941.69 K. Dr. Barkovits Ferenc alap: 1.814.64 K. Beváltatlan részv. szelvény számla: 1.053 K. Beváltatlan els. kötvény szelvény számla: 22.419 K. Biztosítékok: 111.470 K. Átmeneti tételek: 3.840.14 K. Utánvétel: 85.043.37 K. Vasuti központi egyenlegszámla: 328.620.22 K. Hitelazók: 536.032.37 K. Nyereség egyenleg: 287.851.98 K. Összesen: 6.370.403.08 K.

Nyereség és veszteségszámla. Tartozik: Értékesítői és segélyalap ja vadalmazása: 500 K. Kisorolt els. kötvények beváltása: 9.000 K. Els. kötvényeszelvény kamatai: 45.040.50 K. Részvénytőke törlesztési hányad: 32.000 K. Beruházási tartalékalap: 1.533.44 K. Igazgatóság jutaléka: 15.257.72 K. Nyugdíjalap javadalmozása: 6.113.08 K. Adomány erdélyi menekülteknek: 5.000 K. Nyereség egyenleg: 287.851.98 K. Összesen: 402.296.72 korona.

Követel: Nyereség áthozat 1915 évről: 4.068.27 K. Utólagos felvétel: 398.228.45 K. Összesen: 402.296.72 K.

Nagyvárad, 1916. évi december hó 31-én.

Tisztelt Közgyűlés!

Az 1916. évi számadatok beérkezése kapcsán van esélyünk a tisztelettel jelenteni, miszerint a lefolyt üzletév mérlegét

behatóan átvizsgáltuk, annak tételét az üzleti könyvekkel összehasonlítottuk és ugyasokat, mint a társaság ügyvezetését általában véve kifogástalan rendbenlévőknek találjuk.

Ezek után minden tekintetben hozzájárulunk és a t. Közgyűlésnek egyben elfogadásra ajánljuk az igazgatóságnak a nyereség felosztására vonatkozó indítványát.

Végül kérjük a t. Közgyűlést, hogy ugyanúgy, mint az igazgatóságnak a lefolyt 1916-iki üzletévre vonatkozólag a felmentvényt megadni méltóztatassék.

Nagyvárad, 1917. évi május 24-én.

A Felügyelő-Bizottság.

APOLLÓ
mozgó-
színház

Csütörtök

A falu rossza
színmű 5 felv.

Az előadások vasárnap d. u. 8 órakor,
hétköznap 5 órakor kezdődnek.

VIGADÓ
mozgó-
színház

Csütörtök

Titáni küzdelem
dráma 4 felv.

Az előadások vasárnap d. u. 8 órakor,
hétköznap 5 órakor kezdődnek.

URANIA
mozgó-
színház

Csütörtök

Az Iker testvérek
dráma 3 felv.

Az előadások vasárnap d. u. 8 órakor,
hétköznap 5 órakor kezdődnek.

HETI ÁRJEGYZÉK:

Vizespohár csiszolt üvegből	—26
Borospohár csiszolt üvegből	—30
Vizeskancsó csiszolt üvegből	1-50
Borospalack csiszolt üvegből	1-50
Teáscsésze fehér finom porcellán	1-—
Teáscsésze színes finom porcellán	1-80
Porcellán vizeskancsó díszítéssel	2-50
Kávéshőgre emlék felirással	—70
Fali sőtartó majolika fedéllel	2-50
Majolika vizeskancsó színezéssel	8-—
Teáskészlet aranyozással	10-—
Kávéskészlet aranyozással	10-—
Feketékészlet aranyozással	10-—
Mosdókészlet felszerelve	12-—
Ebédőkészlet aranyozással	40-—
Vizeskészlet színes aranyozással	4-—
Boroskészlet színes aranyozással	4-—
Söröskészlet színes aranyozással	4-—
Tészta készlet finom majolika	5-—
Befőtteskészlet 6 személyre	4-—

Konyha felszerelési áruk.

Főzőedények.

Táblaüveg. Porcellánárak.

Képkerekezés művészies
kivitelben. Ablaküvegezés!

Eladás nagyban és kicsinyben.

KOMLÓS TESTVÉREK

üveg és porcellán nagykereskedés.
Nagyvárad, Zöldfa-u. 13. sz.

Telefonszám 372.

Nagyvárad legszebb kirándulóhelye
Szent László Püspök Gyógy-Fürdő
 Nagyvárad mellett

Fürdőüzem teljes!

Kénes hévvíz források természetes forrása 42°C kénes hőforrását már 300 év óta használják bámulatos gyógyhatással köszvény, csusz, csontbajok, női betegségek és más fájdalmas betegségek ellen.

500 holdas fenyőerdő közvetlen a virágos park mellett. — Villanyvilágítás az egész telepen és az összes szobákban. Nagyszobás nyári uszoda 28°C folyton befolyó forrásvízzel, uszástanfűz, napfürdő, homokkúria. Fűdőismertetőt küld az igazgatóság.

Komzsik Alajos,
 a fürdő bérlője.

**Betűszedő tanulóknak
 fiú és berakó tanulóknak
 leány fizetéssel
 felvétetik**

a Szent László-nyomda R.-t.-nél.

Telefon 1404. Utcai helyiség

MOCSÁRY SÁNDOR

Épület- és díszmű bádigos,
 vízvezeték és villanszerelő.

Nagy-Várad, Zöldfa-utcza.
 Zöldfa-épület.

Villanymotor, írógépek, kerékpárok, ellenőrző kasszák és gramafonok szakszerű javítása és állandó jókarban tartása. Bronzműves, lakatos és műszerész munkák elfogadtatnak.

Hasábos és vágott
TÜZIFA

szükségletét a legnagyobb bizalommal csak
JENEI M. CÉGNÉL
 szerezheti be

Nagypiac tér, Kugler és Andrányi palota. Telefon 10-13. szám.
 Megrendelések pontosan kimérve, kívánatra házhoz szállítatnak.

ÉRTESETÉS.

Tisztelettel értesitem Nagyvárad város és Biharvármegye igen tisztelt közönségét, hogy a JELINEK FERENC virágüzlelemből, a hol hosszú évek óta voltam alkalmazva, a mai napon kiléptem s egyben hálás köszönetem fejezem ki a nagyra értékelt közönségnek a szives elismerésért és bizalomért, mellyel megtisztelni voltak szivesek s nagyon kérem, hogy becses pártfogásukat a május 1-én Rákóczi-ut Nyíry-házban megnyílt

VIRÁG-ÜZLETEMNEK

fenntartani kegyeskedjenek; minden igyekezetemmel azon leszek, hogy a nagy érdemű közönség megelégedését fokozottabb mértékben kiérdemeljem.

**Szakértelem! Elegáns modern
 kötészet! Szolid árak!**

Ismételve kérem becses pártfogásukat.

Teljes tisztelettel

FEHÉR ETELKA
 virág-üzlete, Rákóczi-ut.

**Vízvezeték-utcán szép kilátással
 egy családnak való ház eladó.**

Felvilágosítást ad:

Dr. Imrik Gusztáv ügyvéd
 Sal Ferenc-u. 15. Telefon 416.

Tárnoki László
 cserép és palafedő m.
 Szt. Péteri-u. 3. Telefon 886.

Eszakmába vágó munkákat a legjutányosabban elvállal.

Mindentéle vidéki megrendeléseket azonnal szállítunk.
 Telephon 92. sz.

Szélből, hidegtől
 kifujt

vörös arcra és kézre
 továbbá szeplő, miteszer
 és pattanások ellen

legjobb szer az

Alabástrom Crème,

mert a legtisztább és legjobb anyagokból van összeállítva, minőségre és hatásaira nézve felülmúlja az összes forgalomban levő készítményeket. Kétféle minőség van nappali és esteli használatra.

1 tégely ára 1 kor. 50 fill.

**Alabástrom
 pipere szappan.**

Legtisztább, legfinomabb növényi zsirokból van összeállítva. Teljesen lugmentes, mivel az alabástrom szappan tiszta Lanollinnal van tulzsirosítva, a miért is az arcot nem marja, nem csipi, hanem az arcórt üdévé, puhává és simává teszi.

1 drb ára 4 korona.

Szeplő elleni

valódi LISZKA-VIZ.

1 üveg ára 2 korona.

Ezen szerek kaphatók;

NÉMETH PÁL

„Arany Kereszt”
 gyógyszertárában.

Nagyvárad, Szent László-tér.
 (Városháza mellett.)